РЕШЕНИЯ

РЕШЕНИЕ (ЕС) 2021/156 НА КОМИСИЯТА

от 9 февруари 2021 година

за подновяване на мандата на Европейската група по етика в науката и новите технологии

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за Европейския съюз и Договора за функционирането на Европейския съюз,

като има предвид, че:

(1) В член 2 от Договора за Европейския съюз са залегнали ценностите, на които се основава Съюзът. По силата на член 6 от същия договор на Хартата на основните права на Европейския съюз се предоставя същата юридическа сила като Договорите, като се предвижда, че основните права, както са гарантирани от Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи и както произтичат от общите конституционни традиции на държавите членки, представляват общи принципи на правото на Съюза.

(2) На 20 ноември 1991 г. Комисията реши да включи етиката в процеса на вземане на решения по политиките на Общността в областта на научните изследвания и технологичното развитие, като създаде Група на съветниците по етичните последици от биотехнологиите.

(3) На 16 декември 1997 г. Комисията реши да замести Групата на съветниците по етичните последици от биотехнологиите с Европейска група по етика в науката и новите технологии (ЕГЕ), като разшири мандата на групата и включи всички области на приложение на науката и технологиите. Впоследствие мандатът на ЕГЕ беше подновен — последно с Решение (ЕС) 2016/835 на Комисията ([1]), за период от 5 години, който изтича на 28 май 2021 г.

(4) Целесъобразно е мандатът на ЕГЕ да се поднови след тази дата за неопределен срок и да се назначат новите членове в съответствие с Решение C(2016) 3301final на Комисията от 30 май 2016 г. за установяване на хоризонтални правила за създаването и функционирането на експертните групи на Комисията („хоризонталните правила“).

(5) По искане на Комисията или по своя собствена инициатива и след съгласуване с Комисията ЕГЕ следва да продължи да предоставя на Комисията независими становища на хоризонтално равнище по всички политики и законодателство на Съюза, в които етичните, обществените и основните права се преплитат с развитието на науката и новите технологии. Комисията може да насочва вниманието на ЕГЕ към въпроси, които според Европейския парламент и Съвета са от важно етично значение.

(6) Задачите на ЕГЕ са от съществено значение за интегрирането на основните права и ценности в политиките на Съюза във всички области на научните и технологичните иновации. За тази цел ЕГЕ следва да изготвя становища и изявления, съдържащи задълбочени анализи и конкретни препоръки за справяне с предизвикателства от важно етично значение.

(7) ЕГЕ следва да се състои от висококвалифицирани и независими експерти, които са назначени в лично качество и действат независимо и в интерес на обществеността. При подбора им Комисията следва да бъде подпомагана от независим комитет за определяне на членове. Подборът следва да се извършва въз основа на обективни критерии след публична покана за представяне на кандидатури.

([1]) Решение (ЕС) 2016/835 на Комисията от 25 май 2016 г. за подновяване на мандата на Европейската група по етика в науката и новите технологии (ОВ L 140, 27.5.2016 г., стр. 21).

(8) Следва да се определят правила за оповестяване на информация от страна на членовете на ЕГЕ.

(9) Личните данни следва да се обработват в съответствие с Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета ([2]).

(10) В интерес на яснотата и правната сигурност Решение (ЕС) 2016/835 следва да бъде официално отменено, считано от 28 май 2021 г. Що се отнася до необходимостта от преразглеждане на разпоредбите относно процеса на подбор и разходите за заседания преди изтичането на мандата съгласно Решение (ЕС) 2016/835, съответните разпоредби следва да се прилагат от деня на приемане на настоящото решение,

РЕШИ:

Член 1

Предмет

Създава се Европейска група по етика в науката и новите технологии (ЕГЕ).

Член 2

Задача

Задачата на ЕГЕ е да предоставя на Комисията — по нейно искане или по собствена инициатива, изразена чрез председателя на ЕГЕ, и след съгласуване с компетентната служба на Комисията — независими становища по въпроси, по които етичните, обществените и основните права се преплитат с развитието на науката и новите технологии.

По-конкретно ЕГЕ:

а) набелязва, определя и разглежда етични въпроси, породени от развитието в областта на науката и технологиите;

б) предоставя насоки под формата на анализи и препоръки, които са представени в становища и изявления и са от решаващо значение за разработването, изпълнението и мониторинга на политиките или законодателството на Съюза, като целта е да се насърчи етично разработване на политики в Съюза в съответствие с Хартата на основните права на Европейския съюз.

Член 3

Консултиране

Комисията може да се консултира с ЕГЕ по всички въпроси, които са свързани със задачите, посочени в член 2. В този смисъл Комисията може да насочва вниманието на ЕГЕ към въпроси, които според Европейския парламент и Съвета са от важно етично значение. По целесъобразност с ЕГЕ се консултират и други експертни органи, създадени от Комисията, по въпроси, които са свързани със задачите, посочени в член 2.

Член 4

Членство

1. Групата се състои от не повече от 15 членове.

2. Членовете трябва да имат компетентност в областта на задачите, посочени в член 2.

3. Членовете са физически лица, които се назначават в лично качество.

([2]) Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2018 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от институциите, органите, службите и агенциите на Съюза и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Регламент (ЕО) № 45/2001 и Решение № 1247/2002/ЕО (ОВ L 295, 21.11.2018 г., стр. 39).

4. Членовете действат независимо и в интерес на обществеността. Те информират своевременно компетентната служба на Комисията в рамките на генерална дирекция „Научни изследвания и иновации“ за всеки конфликт на интереси, който би могъл да компрометира тяхната независимост.

5. Членовете, които вече не са в състояние да участват ефективно в обсъжданията на ЕГЕ и които според компетентната служба на Комисията не отговарят на условията, определени в член 339 от Договора за функционирането на Европейския съюз, или които подадат оставка, престават да бъдат канени за участие в заседанията на групата и могат да бъдат заменени за оставащата част от мандата им с лице, назначено от председателя на Комисията, от списъка с резерви, посочен в член 5, параграф 7.

Член 5

Процес на подбор

1. Подборът на членовете на ЕГЕ се извършва чрез публична покана за представяне на кандидатури, която се публикува в Регистъра на експертните групи към Комисията и други подобни органи („Регистъра на експертните групи“). Поканата за представяне на кандидатури може да бъде публикувана и чрез други средства, включително на специални уебсайтове. В нея се посочват ясно критериите за подбор, включително изискваните експертни знания по отношение на работата, която ще се изпълнява. Минималният краен срок за представяне на кандидатури е четири седмици.

2. Лицата, кандидатстващи за членство, оповестяват всички обстоятелства, които биха могли да породят конфликт на интереси. По-специално компетентната служба на Комисията изисква от тези лица да представят като част от кандидатурата си декларация за интереси (въз основа на стандартния формуляр за такава декларация за експертните групи) и актуална автобиография. Представянето на надлежно попълнен формуляр за декларация за интереси е необходимо условие за допустимост за назначаване като член в лично качество. Оценката за конфликт на интереси се извършва в съответствие с хоризонталните правила.

3. Членовете на ЕГЕ се назначават от председателя на Комисията по предложение на члена на Комисията, който отговаря за нейната служба, осигуряваща услугите на секретариат на ЕГЕ, измежду специалисти с компетентност в областите, посочени в член 2, и които са отговорили на поканата за представяне на кандидатури.

4. Процесът на подбор се контролира от комитет за определяне на членове. По-специално този комитет подпомага Комисията при набелязването и подбора на потенциални членове на ЕГЕ и при оценката дали са на разположение и имат желание да служат като такива. Комитетът за определяне на членове се състои от трима души, назначени от члена на Комисията, който отговаря за нейната служба, осигуряваща услугите на секретариат на ЕГЕ, и подпомагани от секретариат, осигурен от компетентната служба на Комисията. След първоначална оценка на всички кандидатури спрямо критериите за подбор комитетът за определяне на членове извършва оценка на отговарящите на условията кандидати от списъка, представен от компетентната служба на Комисията. Той представя своята препоръка на члена на Комисията, който отговаря за нейната служба, осигуряваща услугите на секретариат на ЕГЕ.

5. Когато предлага състава на ЕГЕ, компетентната служба на Комисията се стреми да осигури, доколкото е възможно, високо равнище на експертен опит и плурализъм, балансирано географско представителство и представителство на половете, както и балансирано представителство на съответните области на интерес и ноу-хау, вземайки предвид задачите на ЕГЕ, посочени в член 2, вида на необходимите експертни познания и получените отговори на поканата за подаване на кандидатури.

6. Членовете се назначават за максимален срок от три години. Те изпълняват задълженията си докато бъдат заменени или до изтичането на мандата им. Мандатът им може да бъде подновяван. Членовете на ЕГЕ се назначават за не повече от три мандата.

7. Компетентната служба на Комисията изготвя списък с подходящи резервни кандидати, от който могат да се назначават заместници на членовете. Преди да включи имената на кандидатите в списъка с резервите, компетентната служба на Комисията иска тяхното съгласие.

Член 6

Председател

ЕГЕ избира с обикновено мнозинство председател и един или двама заместник-председатели измежду своите членове за срока на своя мандат.

Член 7

Дейност

1. Компетентната служба на Комисията, в тясно сътрудничество с председателя на ЕГЕ, отговаря за координирането и организирането на работата на ЕГЕ и за осигуряване на нейния секретариат.

2. Длъжностни лица на Комисията от други нейни служби, които проявяват интерес към работата, могат да поискат да присъстват на заседанията на ЕГЕ и нейните подгрупи.

3. Работната програма на ЕГЕ, включително анализите на етичността, предложени от ЕГЕ по собствена инициатива, се съгласуват с компетентната служба на Комисията. Всяко искане за анализ на етичността трябва да включва параметрите на поискания анализ. Когато иска становището на ЕГЕ, Комисията определя срок за анализа.

4. Становищата на ЕГЕ включват препоръки. Те се основават върху преглед на най-новите научно-технически постижения в съответната област, както и на задълбочен анализ на съответните етични въпроси. Изготвените от ЕГЕ препоръки се представят на съответните служби на Комисията.

5. ЕГЕ работи в дух на колегиалност. Работните процедури, основани върху процедурния правилник, трябва да са насочени към гарантиране на активното участие на всички членове на групата в нейната дейност. По принцип групата приема своите становища и изявления с консенсус. При гласуване резултатът от него се определя с обикновено мнозинство на членовете. Членовете, гласували „против“ или „въздържал се“, имат право да поискат към становището или изявлението да бъде приложен документ, обобщаващ основанията за тяхната позиция (като „мнение на малцинството“), заедно с имената на изразилите несъгласие членове.

6. Всяко становище се предава на председателя на Комисията или на определен от него представител. След приемането на всяко становище от ЕГЕ то незабавно се публикува и предоставя на разположение на уебсайта на ЕГЕ и се предава на Европейския парламент и на Съвета.

7. ЕГЕ обичайно провежда своите заседания в помещения на Комисията съобразно с възможностите и графика, определен от компетентната служба на Комисията. ЕГЕ заседава поне шест пъти в период от 12 месеца, като това включва най-малко 12 работни дни годишно. Допълнителни заседания могат да се свикват при необходимост и след съгласуване с компетентната служба на Комисията.

8. За целите на изготвянето на анализи на ЕГЕ и в рамките на наличните ресурси компетентната служба на Комисията може да започне проучвания, за да събере цялата необходима научна и техническа информация и да установи тесни връзки с представители на различните органи по етика в държавите членки и в трети държави.

9. Компетентната служба на Комисията организира обществена кръгла маса по всяко от становищата на ЕГЕ с цел да насърчи диалога и да повиши прозрачността. ЕГЕ установява тесни връзки със службите на Комисията, чиято дейност е свързана с темите, по които работи групата.

10. Ако оперативните обстоятелства налагат консултацията по определен въпрос да се предостави по-бързо, отколкото би било възможно чрез приемане на становище, могат да бъдат изготвяни кратки изявления или друг вид анализи, като при необходимост след това се представя по-обстоен анализ под формата на становище и се осигурява прозрачност, както при всяко друго становище. Изявленията се публикуват и се предоставят на разположение на уебсайта на ЕГЕ. Като част от своята работна програма и след съгласуване с компетентната служба на Комисията ЕГЕ може да актуализира дадено становище, ако счете това за необходимо.

11. Разискванията на ЕГЕ са поверителни. След съгласуване с компетентната служба на Комисията ЕГЕ може, с обикновено мнозинство на своите членове, да вземе решение да направи своите обсъждания публично достояние.

12. Протоколът от обсъжданията по всяка точка от дневния ред и по изразените от ЕГЕ становища трябва да е съдържателен и пълен. Той се изготвя от секретариата под отговорността на председателя.

Член 8

Подгрупи

1. Компетентната служба на Комисията може да създава подгрупи за разглеждане на конкретни въпроси въз основа на мандат, определен от тази компетентна служба. Подгрупите функционират в съответствие с хоризонталните правила и се отчитат пред ЕГЕ. Те се разпускат веднага след изпълнение на възложения им мандат.

2. Членовете на подгрупи, които не са членове на ЕГЕ, се избират чрез публична покана за представяне на кандидатури в съответствие с член 5 и хоризонталните правила ([3]).

Член 9

Поканени експерти

1. Компетентната служба на Комисията може да покани експерти и представители на съответните организации със специфични експертни познания или гледни точки да участват в работата на ЕГЕ или нейните подгрупи на *ad hoc* принцип за обмен на възгледи по въпрос от дневния ред.

2. Компетентната служба на Комисията може също така да посочва външни експерти, които да участват в работата на ЕГЕ на *ad hoc* принцип, ако счете, че това е необходимо, за да бъде обхванат широкият спектър от етични въпроси, свързани с напредъка в науката и новите технологии.

Член 10

Процедурен правилник

По предложение на компетентната служба на Комисията и след съгласуване с нея ЕГЕ приема с обикновено мнозинство на членовете свой процедурен правилник въз основа на стандартния процедурен правилник за експертните групи и в съответствие с хоризонталните правила.

Член 11

Професионална тайна и работа с класифицирана информация

Членовете на ЕГЕ и членовете на подгрупи, а също и поканените експерти и членовете на комитета за определяне на членове са обвързани със задължението за опазване на професионалната тайна, което по силата на Договорите и правилата за тяхното прилагане се прилага за всички членове на институциите и техните служители, както и с правилата на Комисията относно сигурността, свързани със защитата на класифицирана информация на Съюза, установени в решения (ЕС, Евратом) 2015/443 ([4]) и (ЕС, Евратом) 2015/444 ([5]) на Комисията. Ако те не спазват тези задължения, Комисията може да предприеме всякакви подходящи мерки.

([3]) Вж. член 10 и член 14, параграф 2 от хоризонталните правила.

([4]) Решение (ЕС, Евратом) 2015/443 на Комисията от 13 март 2015 г. относно сигурността в Комисията (ОВ L 72, 17.3.2015 г., стр. 41).

([5]) Решение (ЕС, Евратом) 2015/444 на Комисията от 13 март 2015 г. относно правилата за сигурност за защита на класифицираната информация на ЕС (ОВ L 72, 17.3.2015 г., стр. 53).

Член 12

Прозрачност

1. ЕГЕ и нейните подгрупи се регистрират и имената на членовете се публикуват в Регистъра на експертните групи.

2. До всички съответни документи, включително дневния ред, протоколите и представените от участниците материали, се предоставя достъп или чрез публикуването им в Регистъра на експертните групи, или чрез връзка от регистъра към специален уебсайт, на който тази информация може да бъде намерена. Достъпът до специалните уебсайтове не трябва да е обвързан с изискване за регистриране на ползвателите или с друг вид ограничение. По-специално дневният ред и други свързани с работата документи се публикуват своевременно преди заседанието, а протоколите — своевременно след заседанието. Изключения от публикуването се предвиждат само в случаите, при които се счита, че оповестяването на даден документ би засегнало защитата на обществен или частен интерес съгласно член 4 от Регламент (ЕО) № 1049/2001 на Европейския парламент и на Съвета ([6]).

Член 13

Разходи във връзка със заседанията

1. Участниците в дейностите на ЕГЕ и на нейните подгрупи не получават възнаграждение за услугите, които предоставят.

2. Пътните и дневните разходи, направени от участниците в дейността на ЕГЕ и нейните подгрупи и от членовете на комитета за определяне на членове, се възстановяват от Комисията. Възстановяването се извършва в съответствие с действащите в Комисията разпоредби и в рамките на наличните бюджетни кредити, отпуснати на службите на Комисията по време на годишната процедура за разпределяне на средствата.

Член 14

Отмяна

Решение (ЕС) 2016/835 се отменя, считано от 28 май 2021 г.

Член 15

Приложимост

С изключение на член 5 и член 13 настоящото решение се прилага от 28 май 2021 г.

Съставено в Брюксел на 9 февруари 2021 година.

За Комисията
Председател
Ursula VON DER LEYEN

([6]) Регламент (ЕО) № 1049/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2001 г. относно публичния достъп до документи на Европейския парламент, на Съвета и на Комисията (ОВ L 145, 31.5.2001 г., стр. 43). Тези изключения са предназначени да защитят обществената сигурност, военните дела, международните отношения, финансовата, паричната или икономическата политика, правото на личен живот и неприкосновеността на индивида, търговските интереси, съдебното производство и правната помощ, инспекциите/разследванията/одитите и процеса на вземане на решения на институцията.